OČIMA DOBROVOLNÍKŮ

Salesiánské dobrovolnictví v kostce

- Cílové země
- Salesiánská díla
- Zkušenosti dobrovolníků

Zuzana Onderišinová, dobrovolnice v Jihoafrické republice

OBSAH

1. ČÁST: SALESIÁNSKÉ DOBROVOLNICTVÍ 5

Dobrovolnictví v číslech a datech 6

CAGLIERO a ADOPCE NABLÍZKO 10

2. ČÁST: KDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI 18

Jihoafrická republika 20

Demokratická republika Kongo 22

Zambie 24

Zimbabwe 26

Mexiko 28

Indie 30

Bulharsko 32

Česká republika 34

Německo 36

Slovensko 38

Velká Británie 40

3. ČÁST: JAK MŮŽETE POMOCI 42

Autoři: Jaroslav Vracovský, Iveta Pešatová, Markéta Lengálová, Kristýna Botková, Zuzana Onderišinová, Anežka Brtníková, Alžběta Žáková, Silvie Jasičová, Naďa a David Krkoškovi, Pavlína Jasenská, Jaroslava Vanišová, Cyril Vojtěšek, Eva Těthalová, Markéta Obručová, Filip Hanzelka, Hana Krusberská, Kamil Břinek, Jan Žák, Thomas Strohbach, Markéta Krejčová, Marie Dvořáková.

Vydala Salesiánská asociace Dona Boska, o.s. (SADBA),
Kobyliské nám. 1000/1, 182 00, Praha 8, email: sadba@sadba.org, www.sadba.org.

Sazba, grafika: Filip Mašek, ilustrace: Pavel Vrána, fotografie: archiv SADBY, mapy: freevector–maps.com, redakce: Iveta Pešatová, Praha 2013.

Tato publikace byla podpořena z prostředků Ministertva školství a tělovýchovy v rámci Programu státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace.

Ondřej Bílý, dobrovolník v Indii

ÚVOD

Kdo dostal, touží dávat dál.
Kdo uviděl, touží otevírat oči slepým.
Kdo zažil skutečnou lásku, nemůže si ji nechávat jen pro sebe. Touží dávat dál.

Není tak moc příležitostí intenzivně sloužit, rozšiřovat si obzory a opravdově milovat, jako nabízí salesiánské misijní dobrovolnictví. Je to veliká věc, prožít kus svého života ve službě těm nejchudším dětem a mladým lidem. Člověka to nemůže nezměnit.

Děti ulice v konžském **Lubumbashi**, ztroskotaní utečenci v mexickém **Nogales**, negramotné děti z indického **Golaghatu**, mladí Romové v bulharské **Staré Zagoře**, mládež z nejistých rozpadlých rodin v naší republice. To všechno nejsou jen ti nejpotřebnější, které jsme jako salesiáni dnes objevili. Jsou to dobří učitelé všech, kteří se k nim troufnou přiblížit a sdílet s nimi svůj život.

Salesiánské misijní dobrovolnictví se v naší republice začalo silněji rozvíjet v posledních deseti letech. V době, kdy si mnozí myslí, jak jsou mladí zkažení, lhostejní a neschopní nasadit svůj život pro dobro druhých, jsem měl možnost být nablízku více než **130 mladým lidem**, kteří měli ve svém srdci velkou touhu osobně růst, zajímat se o druhé a něco konkrétního pro ně udělat.

Dotkněte se i vy jejich příběhů. Zaposlouchejte se do hlasů dálek a objevte něco z toho, co proměňuje svět kolem nás.

P. Jaroslav Vracovský SDB,
zakladatel programu Cagliero, ředitel SADBY

DOBROVOLNICTVÍ V ČÍSLECH A DATECH

Adopce nablízko je rozvojový projekt Salesiánské asociace Dona Boska, o. s. (SADBA). Školí a finančně podporuje dobrovolníky, kteří poté pomáhají v různých koutech světa. Celkem bylo vysláno přes **130 dobrovolníků** do **18 zemí světa!** Podívejte se na pár zajímavých dat. Jak to všechno začalo?

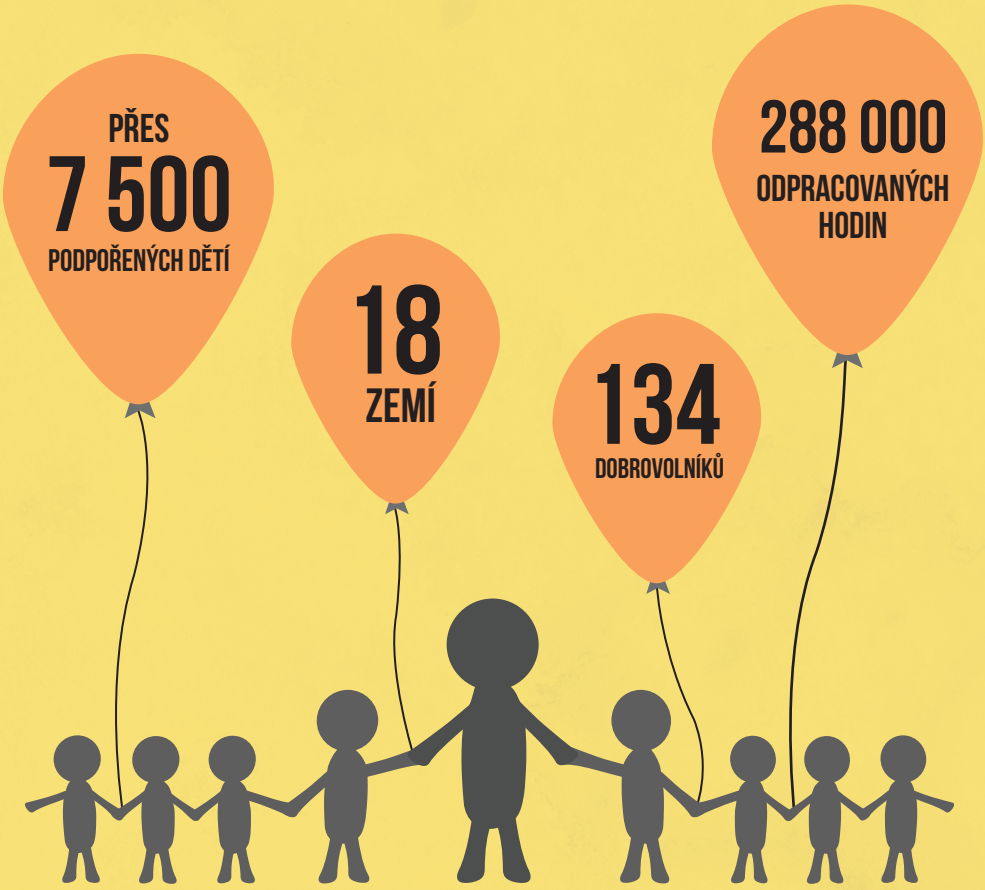

1927–1950

Počátky salesiánského díla v České republice. Salesiánské dílo se rychle rozvíjí pod vedením prvního českého salesiána **P. Ignáce Stuchlého** a kolem druhé světové války má již více než **260 salesiánů**.

1950–1989

Salesiáni jsou oficiálně zakázáni, přesto působí ve skrytosti a pořádají tzv. bytové univerzity, letní *„chaloupky“* a další. Veškerá činnost byla zajišťována dobrovolnicky.

1989

Po pádu totality vystoupilo salesiánské dílo z utajení; za pomoci mnoha dobrovolníků vznikají centra pro děti a mládež *(„oratoře“)*.

1994

Čeští salesiáni jsou pověřeni úkolem vytvořit dílo pro děti a mládež v **Bulharsku.** Čeští dobrovolníci poprvé prožívají svoji dobrovolnou službu v zahraničí.

1996

Do Bulharska odjíždí první dlouhodobí dobrovolníci. Od té doby tam jezdí každý rok.

2002

V **České republice** je přijat zákon o dobrovolnické službě. Ten umožňuje začít systematickou práci s dobrovolníky.

2003

Student Václav Neruda se vydává na roční dobrovolnou službu do salesiánského střediska mládeže v **Mexiku** (zatím ještě bez rozsáhlé přípravy).

2005

Skupina deseti mladých lidí po přípravě obnášející čtyři víkendová setkání vyjíždí pomáhat do salesiánských středisek v Bulharsku, Indii, Kongu, Etiopii, Mexiku a na Slovensku (většinou na 10–12 měsíců). Tehdy ještě neexistovala organizace **SADBA**. Tito dobrovolníci byli vysláni pod hlavičkou **Salesiánského střediska mládeže o.p.s.** v Praze – Kobylisích.

Salesiánská provincie Praha zakládá občanské sdružení **Salesiánská asociace Dona Boska (SADBA)**. To převzalo program **Cagliero** – Salesiánský volontariát. Od té doby vysílá každý rok skupinu **10–20 dobrovolníků** do řady zemí světa.

2009

Vzniká projekt **Adopce nablízko.** Jedná se o podporu programu Cagliero. Jde o fundraisingový projekt, který umožňuje skrze *„adopci“* neboli podporu dobrovolníka účinně pomoci mnoha chudým a opuštěným dětem.

2013

Adopce nablízko vysílá dalších **17 dobrovolníků**. **Celkem už jich bylo vysláno 134!**

CHALOUPKA

Letní salesiánské prázdninové tábory pro malou skupinu účastníků. Název pochází z doby totality, kdy tyto aktivity musely být tajné.

Z chaloupky

ORATOŘ

Základní výchovné dílo Dona Boska, které se vyznačuje čtyřmi charakteristickými znaky:

Domov – osobní přijetí a rodinná atmosféra.

Hřiště – možnost radostně trávit volný čas se svými vrstevníky.

Škola – příležitost učit se novým věcem.

Farnost – cesta k nacházení hlubších duchovních hodnot a osobního vztahu s Bohem.

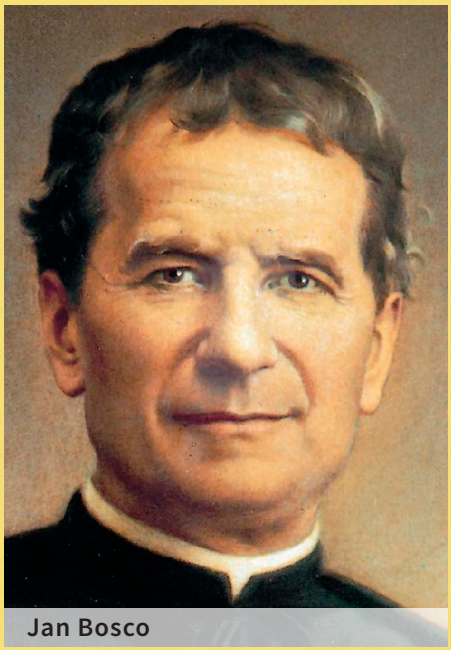

Jan Bosco

DON

Italské označení pro kněze.

SALESIÁNI

Kongregace v katolické církvi. Ve 2. polovině 19. století ji založil italský kněz **Jan Bosco** (1815–1888). Jeho hlavním posláním bylo **starat se o chudou a znevýhodněnou mládež.**

Don Bosco zemřel v roce 1888. Jeho dílo se brzy rozšířilo do **celého světa** a dnes jej podporují již **miliony** lidí, kteří se označují jako Salesiánská rodina. Snaží se jít cestou svého zakladatele a pokračovat v jeho výchovném úmyslu pomoci dětem a mladým lidem dobře nasměrovat svůj život.

„Začněte již v útlém mládí dobře využívat čas a naplňte ho dobrem.“

Don Bosco

CAGLIERO/ADOPCE NABLÍZKO

PŘÍPRAVA / FINANČNÍ PODPORA DOBROVOLNÍKŮ

DOBROVOLNICKÁ PŘÍPRAVA

*Don Bosco měl mnoho snů o dalekých mimoevropských misiích. V roce **1875** se jeho sny staly skutečností. Skupina salesiánů se pod vedením* **Jana Cagliera** *vydala do* **Argentiny.** *Dala tak vzniknout prvnímu salesiánskému dílu na jihoamerickém kontinentě.*

Program Cagliero – salesiánský volontariát dává mladým lidem možnost strávit dobu několika měsíců dobrovolnou pomocí v různých zemích světa. A pomáhá tak měnit životy nejen dětem, se kterými dobrovolníci pracují, ale i samotným dobrovolníkům.

„Stojí vůbec moje práce za ty účty za letenku, vízum, očkování, stravu, ubytování, školení? Nebylo by lepší sem ty peníze poslat místo mě? Ale až tady a až teď mi dochází, že salesiánská pedagogika nepotřebuje peníze, ale lidi. Můžete sem místo mě poslat dvě stě tisíc a kluci dostanou nové oblečení a možná na přilepšenou sušenky. Ale nové kalhoty a sušenky nezmění nic na tom, že jsou to kluci poznamenaní ulicí, zhrublí a neotesaní. Nové oblečení z nich neudělá ani dobré křesťany, ani čestné občany, jak chtěl Don Bosco, a celý život zůstanou nejméně jednou nohou na ulici, kde se krade a berou se drogy. A tak jsem tu místo sušenek já.“

Markéta Lengálová, *dobrovolnice v Demokratické republice Kongo*

Délka trvání dobrovolné služby

Standardní délka trvání činí 10–12 měsíců. Výjimku tvoří prázdninová pomoc v Bulharsku. Zde se uplatní krátkodobá pomoc na dobu jednoho měsíce, zpravidla to bývá červenec.

Náplň činnosti

Společné poslání – péče o znevýhodněné děti a mládež

- volnočasové aktivity (sport, hry, kreslení, hudba);
- výuka jazyků, etiky, katecheze, výuka matematiky, odborných technických a jiných předmětů;
- asistence v technických dílnách, doučování, zdravotní péče.

Mimo přímou práci s mládeží

- administrativa, fundraising, správa internetových stránek, manuální práce aj.

DOBROVOLNÍK

Požadavky

- věk 18–35 let;
- zkušenost s prací s dětmi a mládeží (doplňující praxe v některém ze salesiánských středisek v ČR či zahraničí);
- znalost jazyka země dobrovolné služby;
- osobní nasazení;
- přizpůsobivost místnímu prostředí;
- upřímná motivace (nejde o dovolenou, jazykový kurz či útěk před nevyřešenými problémy);
- schopnost dlouhodobé práce v křesťanském prostředí.

„Dobrovolník se při své službě nemá realizovat. Ale má pomoci se realizovat ostatním.“

Otec Emeric,
misionář na Madagaskaru

Zisk z dobrovolné služby

- poznání nové kultury (v případě dobrovolné služby v zahraničí);
- zlepšení jazyka;
- osobnostní, profesionální i duchovní růst;
- růst zodpovědnosti a trpělivosti;
- zkušenost k nezaplacení.

„Ne že bych si toho nevšimla už dřív, ale ten večer jsem si znovu uvědomila jednu věc: jak snadné je udělat těmto holkám radost a jak málo jim stačí ke štěstí. Z obnošených bot, z ošoupaných kabelek a z o tři čísla větších šatů měly takovou radost, jakou bych já nedokázala mít ani z diamantového náhrdelníku z pozůstalosti královny Alžběty.“

Kristýna Botková,
dobrovolnice v Zambii

Kristýna Botková, dobrovolnice v Zambii

PŘÍPRAVA NA DOBROVOLNOU SLUŽBU

„Uvědomte si, že nejedete zachránit Afriku. Že nejedete změnit tamní systém, jako byste nejlépe věděli, co je dobré. Že nejedete na prázdniny do Afriky, protože je to cool…“

P. Jaroslav Vracovský SDB,
zakladatel programu Cagliero, ředitel SADBY

Přípravou složenou z osmi víkendů prochází každý zájemce o dobrovolnou službu. Zkušenosti potvrdily potřebu dlouhodobé přípravy. Ta umožní dostatečně si ujasnit **motivaci** a dá předem **odpovědi** na mnoho otázek, které během služby vyvstávají.

Setkání se konají **každý měsíc** od října do června na různých zpravidla **salesiánských místech** ČR (seznámení se salesiánským dílem).

Zážitková dobrodružná hra z jednoho z přípravaných víkendů

Iveta Pešatová, dobrovolnice v Demokratické republice Kongo

Plán setkání

	TÉMA SETKÁNÍ	OBSAH PŘÍPRAVY
1.	**Co?**	Seznámení, Don Bosco – základní informace, představení dobrovolnických míst, úvod do spirituality.
2.	**Skutečně chci odjet?**	Psychohygiena, motivace, projekt Adopce nablízko, osobní rozhovory, východní spiritualita, zdravotní rizika, misiologie, dějiny misií.
3.	**Co a jak chci předávat?**	Zážitková hra, teorie přípravy her, pedagogika Dona Boska, svátosti, sociální komunikace, PR, FR.
4.	**Jak se setkat s Bohem?**	Salesiánská spiritualita, meditace, modlitba breviáře, bohoslužba rozhodnutí, seznámení s dobrovolnickým slibem.
5.	**Jak žít a spolupracovat s ostatními lidmi?**	Interkultura, komunitní život, praktické rady, příprava programu na praktický víkend.
6.	**Praktický víkend**	Program pro romské děti, salesiánská rodina v ČR i ve světě, jak předávat hodnoty, bohoslužba vyslání – patroni (informace).
7.	**Globální pohled na svět**	Rozvojová a globální výchova, dobrovolnická smlouva, první pomoc, přehled salesiánských děl ve světě.
8.	**Vyslání**	Bohoslužba vyslání, Aksanti (kulturní program pro rodiče, přátele a veřejnost), duchovní příprava na vyslání, krizové momenty.

„Nejenže se dozvíte základy z pedagogiky, psychologie, první pomoci, salesiánské spirituality či třeba kulturních rozlišností, setkáte se ale také s dobrovolníky, kteří byli na daném místě před vámi. To bylo pro mě osobně nejpřínosnější! Víkend po víkendu se postupně ztrácely mé touhy zachránit svět v duchu maximalistickém, ale naopak rostly ty „minimalistické“ – činit šťastnými děti, které v životě moc štěstí neměly, učit číst a psát ty, které by to jinak nikdo nenaučil, či se prostě jen snažit evangelizovat svým životem…“

Iveta Pešatová, *dobrovolnice v Demokratické republice Kongo*

Co setkání obsahují?

- Každý víkend – podrobnější představení jedné z cílových zemí.
- Část přípravy je věnována rozvoji duchovního rozměru lidské osobnosti.
- V případě věřícího dobrovolníka prohloubení jeho živého vztahu s Bohem.
- Součástí přípravy je povinné absolvování praxe v některém ze salesiánských zařízení (týká se to těch, kteří nemají hlubší zkušenost práce s dětmi a mládeží či neznají pedagogiku Dona Boska).
- Po ukončení přípravy a splnění zadaných podmínek obdrží každý účastník certifikát o absolvování školení.

Romské děti z bulharské Staré Zagory, kde působí naši dobrovolníci.

PRAKTICKÉ NÁLEŽITOSTI

Program Cagliero – salesiánský volontariát je akreditován jako dobrovolnický program u Ministerstva vnitra a řídí se zákonem č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě.

Pojištění

Základní zdravotní pojištění je u dlouhodobých dobrovolníků pracujících více jak 20 hodin týdně hrazeno po celou dobu služby státem.

Dále musí mít dobrovolník (v případě služby v zahraničí) uzavřenu **smlouvu o cestovním zdravotním připojištění a pojištění odpovědnosti za škodu.**

Hrazení sociálního pojištění po dobu služby je ponecháno na dobrovolníkovi, není povinné a stát na něj nepřispívá.

Smlouvy

Zákon vyžaduje dvě smlouvy. První z nich uzavírá vysílající organizace s přijímající organizací, druhou vzniká vztah mezi vysílající organizací a dobrovolníkem.

Ubytování a stravování na místě

Základní stravování i ubytování na místě je zajištěno přijímající organizací zpravidla přímo v místě působení dobrovolníka.

Vysílající organizace

Přípravu a vysílání salesiánských misijních dobrovolníků má v české provincii na starost Salesiánská asociace Dona Boska, o. s. (SADBA).

Salesiánská asociace Dona Boska, o. s.
Kobyliské náměstí 1000/1
182 00, Praha 8 – Kobylisy
Tel: +420 283 029 229
sadba@sadba.org
Facebook: Adopce nablízko
Skype: sadbacr
www.sadba.org
www.adopcenablizko.cz
IČO: 27006131

Č. účtu pro dary: **2000044192/2010** (účet na projekt Adopce nablízko vedený u Fio banky).

Jana, Vojta, Magda, Karel – salesiánští dobrovolníci v Bulharsku

Finanční rozpočet dobrovolné služby

Dobrovolnictví v Evropě
Dobrovolnictví v rámci Evropy na dobu více jak 3 měsíců je obvykle financováno z grantu Evropské dobrovolné služby. Díky této podpoře 99% nákladů na dobrovolnou službu hradí Evropská unie.

Dobrovolnictví mimo Evropu
Je to absurdní, ale dobrovolná služba není levná záležitost. Přesný rozpočet se mění podle místa dobrovolné služby, výše poskytnutých dotací a grantů, možnostech vysílající a přijímající organizace i dobrovolníka.

Případný nedostatek financí by neměl být důvodem k neuskutečnění dobrovolnické služby.

Náklady dobrovolníka jedoucího na rok do Indie

Vysílací organizace (SADBA)		Dobrovolník	Dobrovolník možné	Přijímací organizace
A. Příprava v ČR				
Osm přípravných víkendů *(stravování, ubytování, cestovné, lektorné…)*	24 000 Kč	6 500 Kč		
B. Cestovní náklady				
Letenka		20 000 Kč		
Víza	500 Kč	2 000 Kč		
Očkování	3 000 Kč	7 000 Kč		
C. Pojištění				
Zákonné zdravotní (hradí stát)				
Důchodové – sociální			30 000 Kč	
Cestovní zdravotní	5 000 Kč	10 000 Kč		
Odpovědnosti za škodu	1 000 Kč	2 000 Kč		
D. Výkon dobrovolné služby				
Ubytování				36 000 Kč
Stravování				24 000 Kč
Kapesné			12 000 Kč	12 000 Kč
Finanční pomoc místu			1 – ∞ Kč	
E. Režijní náklady SADBA				
Kancelář, účetní…	15 000 Kč			
CELKEM	48 500 Kč	47 500 Kč	42 000 Kč	72 000 Kč

KDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI

V těchto zemích naši dobrovolníci současně působí.

V těchto zemích naši dobrovolníci v minulosti působili.

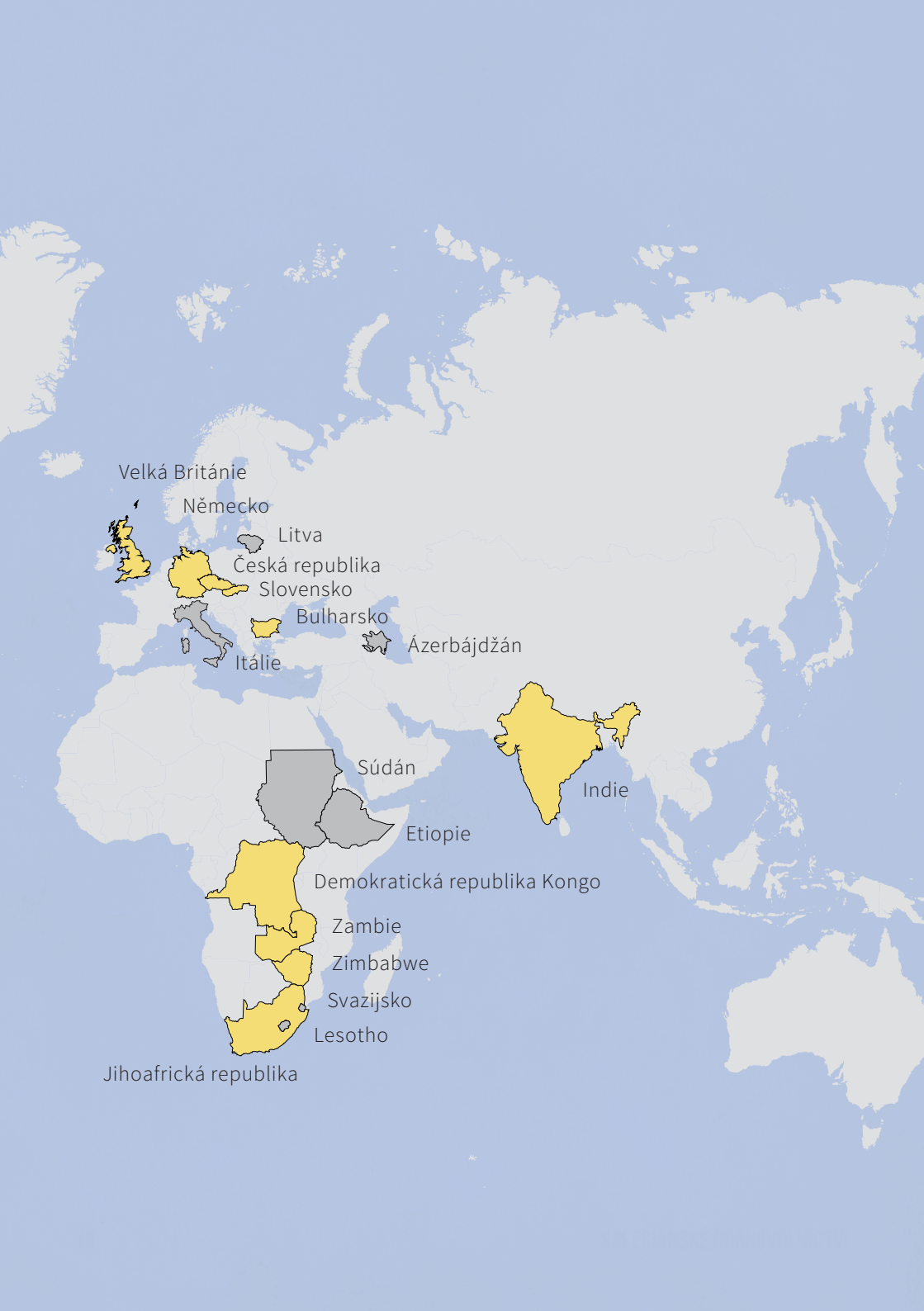
Velká Británie
Německo
Litva
Česká republika
Slovensko
Bulharsko
Ázerbájdžán
Itálie
Indie
Súdán
Etiopie
Demokratická republika Kongo
Zambie
Zimbabwe
Svazijsko
Lesotho
Jihoafrická republika

JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA

- Je **16× větší** než ČR a má **5× více obyvatel**.
- Má 11 úředních jazyků! Nejužívanějším jazykem je **angličtina**, dále zulu, xhosa a afrikánština.
- Náboženství: 80 % křesťanů, 2 % muslimů, 1 % hinduistů.
- Je zde kolem **40 salesiánů** (i s enklávami Lesotho a Svazijsko).
- Pomáhalo zde již **7 českých salesiánských dobrovolníků**.

Zuzana Onderišinová, Malamulele

KDE ZDE POMÁHALI A POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Salesiánská škola a utečenecký tábor Rulany, Malamulele
Městečko **Malamulele** leží v severovýchodní části Jihoafrické republiky. Dobrovolníci bydlí v domě Dominik Savio u sester salesiánek.

Salesiánská škola ve čtvrti Finetown, Johannesburg
Černošská čtvrť – dobrovolníci sem denně dochází ze čtvrti Ennerdale, kde bydlí v komunitě u sester salesiánek.

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Doučují a vyučují matematiku, technologii, angličtinu a náboženství.
- Vedou kroužky a oratoř.
- Asistují v utečeneckém táboře.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Největší radost mi dělaly děti. A i když mi chvíli trvalo zvyknout si na jejich školní systém, myslím, že učení mě naplňovalo asi nejvíc. Velkou pomocí mi byli učitelé, kteří za mnou vždycky stáli a pomáhali mi s autoritou u dětí a stejně tak i se vším, s čím jsem bojovala. I přes to, že mi práce ve škole zabírala mnoho času, jsem velmi vděčná i za možnost navštěvovat Rulany (pozn: utečenecký tábor). Tam jsem díky mnohým zážitkům a krásným vztahům opravdu cítila, že moje přítomnost v Africe není zbytečná.“

Zuzana Onderišinová, *dobrovolnice v Malamulele, říjen 2011 – září 2012*

„I v novém školním roce mi zůstávají podobné úkoly – snažím se dětem, které mají problémy s matematikou, pomoci vybudovat základ, na kterém by mohly dál stavět. Děti si tu umí vždycky nějak poradit – jednomu mému žáčkovi ze třetí třídy nestačily ke sčítání prsty na rukou, tak použil i ty na nohou! :)“

„Ještě si nemůžu odpustit, abych nezmínila, jak nás tu děti se zájmem pozorují. Bělochy pravděpodobně už nějaké viděly, ale nikdy je asi neměly možnost zkoumat tak zblízka. Velmi mě pobavilo, když se mě jeden klučina zeptal, jestli jsem si něco dala do očí, že je mám tak modré! :)“

Anežka Brtníková, *dobrovolnice v Johannesburgu, červenec 2012 – červen 2013*

DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA KONGO

- Je **30× větší** než ČR a má **6× více obyvatel**.
- Úředním jazykem je zde **francouzština**, vedle ní jsou zde 4 národní jazyky: svahilština, lingala, chiluba a kikongo.
- Náboženství: 70 % křesťanů, (50 % římských katolíků, 20 % protestantů), 10 % muslimů, 10 % příslušníků sekty Kimbanguistů.
- Je zde kolem **240 salesiánů**.
- Pomáhalo zde již **9 českých salesiánských dobrovolníků**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

- Internát pro zhruba **90 chlapců z ulice** a základní škola pro dalších **200 dětí z okolních čtvrt**í. Dobrovolníci zde žijí přímo ve středisku v salesiánské komunitě.

Iveta Pešatová a Alžběta Žáková, Lubumbashi

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Pracují s dětmi ulice.
- Vyučují matematiku, francouzštinu, angličtinu či hudební nástroje.
- Psychologicky doprovází děti či učitele.
- Starají se o knihovnu a vedou administrativu.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Jsem doma už přes měsíc a pomalu vycházím z šoku a zvykám si, že i když bzučení komárů je všude stejně otravné, z kousnutí evropským komárem se nevyvine horečnaté onemocnění jménem malárie, a že přechod silnice není život ohrožujícím podnikem. Ale taky na to, že je tu člověk jaksi sám, když na něj nikdo na ulici nevolá: „Ahoj běloško, jak se máš? Pojď sem, já tě miluju,“ ba dokonce se za ním nikdo ani neohlédne. Taky mi chybí kluci, pořád plní energie, aby rošťačili nebo si jenom přišli popovídat.

Můj desetiměsíční pobyt v Kongu byl pro mě velkou zkušeností. Ale to nejdůležitější, co si z něj odnáším, je, že to má smysl! Má smysl jezdit do Afriky a učit malá „Afričančata“ číst a psát, protože jedině tak je možné něco na tom neblahém africkém osudu změnit.“

Markéta Lengálová, *dobrovolnice v Bakanja, září 2010 – červen 2011, červen – září 2012*

„Je toho nespočet, co jsem tady dostala. Přátelství, trpělivost a toleranci, naučit se mít rád bez podmínek, zažít víru zdejších dětí, vidět těžkou realitu, a přesto mít neuhasínající naději… Snad jsem tu i něco nechala. Co je nejdůležitější – nikdy za celou tu dobu tady jsem neztratila pocit velkého smyslu práce, kterou jsem dělala (ačkoliv to občas nebyla práce, ale spíš „bytí“ s klukama), a celého tohoto salesiánského díla, jehož součástí jsem se stala. Protože vzdělání a dobré vzory je to, co zdejším klukům pomůže, aby pak nemuseli celý život pálit dřevěné uhlí nebo prodávat drobnosti na trhu, ale našli si práci a měli dobrý život.“

„Jeden z malých kluků mi jednou přišel zcela vážně říct, že potřebuje rozměnit peníze. Že ať mu dám lepenku, že je nejdřív slepí a pak mu je vyměním. Kolik, povídám. Že prý 150 franků. A pak vytáhnul z kapsy půlku stovky a půlku dvoustovky a začal je slepovat k sobě! Vynalézavé, ne?“

Alžběta Žáková, *dobrovolnice v Bakanja, září 2012 – červenec 2013*

ZAMBIE

- Je téměř **10× větší** než ČR a má **1,2× více obyvatel**.
- Úředním jazykem je zde **angličtina**, nejvýznamnějšími domorodými jazyky jsou bemba, ninja a tonga.
- Náboženství: 60 % křesťanů, 29 % muslimů, dále hinduisté a animisté.
- Je zde kolem **60 salesiánů**.
- Pomáhali zde již **4 čeští salesiánští dobrovolníci**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Salesiánské středisko mládeže, Chingola
Chingola je městečko na severu Zambie. Hlavním cílem místního projektu je dát mladým lidem v Chingole a okolí možnost vyučit se oboru: krejčovství, počítače, truhlářství, obrábění kovů apod.

City of Hope, Lusaka
Sestry salesiánky otevřely dveře tohoto projektu v roce 1995. Toto dílo v Lusace, hlavním městě Zambie, zahrnuje mnoho aktivit: otevřená komunitní škola, oratoř, technické učiliště pro dívky, farma a domov pro dívky v ohrožení.

Silvie Jasičová, City of Hope

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Vyučují technické předměty, výtvarnou výchovu či hudební nástroje (kytara, flétna).
- Doučují a vedou administrativu.
- Připravují volnočasové aktivity.
- Pracují v oratoři a místní knihovně.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Tak se i v mé první třídě sešly děti šestileté s dětmi desetiletými či dvanáctiletými. To, že děti zatím neumí psát, číst a počítat, snad není tak šokující informace. Nicméně velkým šokem pro mě bylo, že se naprosto neorientují v názvech zvířat! Nepoznat ovci jsem ještě pokládala za malý prohřešek, přeci jen to zde není tak běžné zvíře. Když si leoparda pletly se lvem či tygrem, zkoušela jsem mnemotechnické pomůcky ohledně proužků, teček a hřívy. Korunovaly to ovšem závěrem, kdy zmíněného leoparda označily za hrocha!“

Silvie Jasičová,
dobrovolnice v City of Hope,
září 2013 – červenec 2014

„A i když jsme si zpočátku připadali trochu stupidně, že jsme si zarezervovali nocleh v kempu vzdáleném půl hodiny chůze od City of Hope, nakonec jsme zažili velice příjemné relaxační miniprázdniny, a dokonce i viděli nějaké ty exempláře typické africké fauny. Zebry se nám pásly rovnou mezi stany a na desetičlenné stádo žiraf jsme narazili jen pět minut od kempu. S něčím takovým jsme v podstatě na předměstí Lusaky vůbec nepočítali a samozřejmě jsme z našeho objevu měli dětinskou radost.“

„Pokaždé, když si tak nějak sama pro sebe hodnotím průběh týdnů tady strávených, docházím stále ke stejnému závěru, ve kterém se s každým přibývajícím dnem jenom utvrzuji: jsem na správném místě. Moji kamarádi – dobrovolníci – se v tomto okamžiku nacházejí v různých koutech světa – v Kongu, Jihoafrické republice, Svazijsku, Indii, Bulharsku. A i když pochopitelně nemohu srovnávat z vlastní zkušenosti, nějak podvědomě cítím, že na žádném z těch míst bych nemohla být šťastnější. Že z nějakého důvodu mám být právě tady. Tady dělám práci, která mě baví, která mě naplňuje a kterou považuji za smysluplnou. A všem svým spoludobrovolníkům přeji, aby to cítili úplně stejně.“

Kristýna Botková, *dobrovolnice v City of Hope, září 2011 – červenec 2012*

ZIMBABWE

- Je **5× větší** než ČR a má **1,2× více obyvatel**.
- Úředním jazykem je zde **angličtina**, dále se tu mluví 16 oficiálními jazyky, nejpoužívanějšími z nich jsou shona a ndebele.
- Náboženství: 50 % synkretiků, 25 % křesťanů, 24 % tradiční domorodá náboženství.
- Je zde **7 salesiánů,** jedním z nich je český salesián František Radecki.
- Pomáhali zde již **2 čeští salesiánští dobrovolníci**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Don Bosco Technical College a salesiánská oratoř, Hwange
Technické učiliště, vedené salesiány, s obory: zedník, švadlena, sekretářka, informatik, manažer a ekonom. Oratoř je otevřená pro všechny děti i mládež z přilehlých čtvrtí a z okolních vesnic.

Naďa a David Krkoškovi, Hwange

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Vyučují matematiku, informatiku, programování či hudební nástroje.
- Připravují volnočasové aktivity a pracují v oratoři.
- Vykonávají manuální práce.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Říká se, že africký čas je trochu pomalejší než ten náš evropský. Pohled na hodinky nedokáže žádného Zimbabwana vzrušit natolik, aby zrychlil své tempo. Pro nás ale čas dobrovolnické služby přímo letí.

Naše působení se pořád nese ve znamení dvou velkých úkolů – výuky na místním učilišti Don Bosco Technical College a vedení odpolední oratoře pro děti z okolí. Zatímco v prvním dopise jsme měli za sebou teprve jeden týden školy, teď už jsme prožili více než měsíc prvního trimestru. Přestože jsme očekávali, že touto dobou budeme mít jasno v počtu hodin, žáků i předmětů, Afrika nás překvapuje neustálými změnami. Každý den vstupujeme do sborovny s nadějí, že se našly sylaby do našich předmětů, které čtyři týdny vyučujeme jen podle svého nejlepšího svědomí, ale zároveň se obáváme, že nás kolegové odchytí s hláškou: „Víte, co se stalo? Ten předmět, co učíte, na ministerstvu zrušili. Ale místo něj tam dali dva nové.“ Nebo: „Vy máte hodinu? Když oni se z té třídy odhlásili všichni studenti. Ale možná se ještě objeví…“ Případně ještě: „Mohl bych do vašich hodin poslat nějaké svoje studenty? Zjistil jsem teď, že mají mít jakýsi předmět s počítači – asi to bude podobné tomu vašemu. A sylabus? To já nevím, zkuste hledat, kdesi by snad měl být,“ dodal.“

„Předminulý týden v pátek jsme vyrobili vlajku naší oratoře. Děti na prostěradlo nakreslily černou olejovou barvou nápis „Oratoř – Hrát si a modlit se.“ Pak každý na vlajku obtiskl svoji dlaň. Jelikož nemáme žádné barvy, spokojit jsme se museli s červeným leštidlem na podlahy. Prapor jsme slavnostně vyvěsili na viditelné místo. Jenže po víkendu nám učitelští kolegové pověděli, že se nám omylem podařilo vytvořit politický plakát propagující opoziční stranu, což v Zimbabwe před blížícími se volbami opravdu není bezpečné. Nevěřili jsme vlastním uším. Museli nám vysvětlit, že strana má ve znaku otevřenou dlaň a používá barvy bílou, černou a červenou. Přesně jako naše vlajka. Od toho dne je oratorní prapor hezky složený ve skříni a čeká. Buď na přemalování, nebo na svobodnější Zimbabwe.“

Naďa a David Krkoškovi, *dobrovolníci v Hwange, prosinec 2012 – listopad 2013*

MEXIKO

- Je **25× větší** než ČR a má **11× více obyvatel**.
- Úředním jazykem je zde **španělština**, dále se zde používá dalších 62 indiánských jazyků.
- Náboženství: 92 % římských katolíků, dále protestanti, židé a ateisté.
- Je zde kolem **350 salesiánů**.
- Pomáhalo zde již **10 českých salesiánských dobrovolníků**.

Jaroslava Vanišová,
San Antonio, Las Palmas

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Proyecto Salesiano, Tijuana
Středisko na mexickoamerické hranici s šesti oratořemi (volnočasové a vzdělávací aktivity) a jídelnou (jídlo pro chudé lidi).

Centrum Juan Pablo II, komunitní centrum Colosio, Nogales
Město Nogales leží v severní části Mexika na mexicko–arizonských hranicích.

Salesiánské dílo Desarollo Juvenil, Ciudad Juarez
Středisko se třemi oratořemi. Ciudad Juarez je největší město mexického státu Chihuahua a celého severního Mexika.

Naši dobrovolníci dále pomáhali ve střediscích Los Mochis, San Antonio Las Palmas a Mexicali.

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Asistují a pracují v oratořích.
- Vyučují angličtinu.
- Vedou zájmové kroužky.
- Organizují volnočasové aktivity.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Přála bych si, abych odjížděla s pocitem, že jsem tu zanechala kousek sebe. Proto se budu snažit využít každou minutu, která mi ještě zbývá do návratu, abych si ji pamatovala již na celý život, protože kdo ví, kdy a jestli vůbec se ještě do Mexika vrátím.“

Pavlína Jasenská, *dobrovolnice v Nogales, říjen 2012 – červenec 2013*

„Jednou večer, když už se setmělo a většina dětí odešla domů, zavolali na mě starší kluci (tak kolem 20 let): „Hej, odkud jsi?“ „Z České republiky.“ Oni mezi sebou: „Vidíš, já jsem ti to říkal. A jak dlouho jsi sem jela?“ „Tak 24 hodin – když počítáme letadlům i zpoždění.“ „A jak dlouho by to trvalo autobusem? Nebo autem?“ „Tak to byste nedojeli, tam je moře – to jde jen letadlem nebo lodí.“ „Aha, aha…“ Nakreslila jsem jim do písku zeměkouli, ostrovy, vysvětlila jsem jim, že ty ostrovy se jmenují kontinenty, a ukázala jsem jim, kde je to moře. Zamysleli se a jeden se zeptal: „A nešlo by to nějak objet? Třeba takhle?“ A udělal do písku čáru kolem zeměkoule.“

Jaroslava Vanišová, *dobrovolnice v Oaxace, září 2006 – srpen 2007, červenec – srpen 2011*

INDIE

- Je **42× větší** než ČR a má **117× více obyvatel**.
- Mluví se zde **anglicky**, hindsky a 22 dalšími jazyky jednotlivých indických států.
- Náboženství: 81 % hinduistů, 13 % muslimů, 2 % křesťanů, 2 % sikhů, 1 % budhistů.
- Je zde kolem **2 540 salesiánů**.
- Pomáhalo zde již **17 českých salesiánských dobrovolníků**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Farnost Golaghat, provincie Dimapur, severovýchodní Indie
Salesiáni působí na tomto místě Indie již od první poloviny 20. století. Žil a pracoval zde též český salesián P. Jan Med. Naši dobrovolníci se zapojují v oblasti severního Assamu ve farnosti Golaghat.

Salesiánská místa v jihoindických státech, organizace BREADS, jih Indie
Naším partnerem v jižní Indii je salesiánská rozvojová organizace BREADS (Bangalore Rural Educational and Development Society), která rozmisťuje dobrovolníky podle potřeby a jejich schopností do salesiánských míst v rámci jihoindických států Karnataka a Kerala.

Naši dobrovolníci již pomáhali v Bangalore, Deodurze, Davangare, Ajjanahalli a Hospetu.

Cyril Vojtěšek, Golaghat

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Mají na starosti výuku a doučování.
- Připravují volnočasové aktivity.
- Dohlíží na děti na internátu.
- Podílí se na rehabilitačních programech.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Přiznám se, že moje první indické dny mi daly docela zabrat. Přestože jsem si ještě na konci druhého dne zapsal do deníku „indická strava mi chutná a nemám s ní problémy“, tak hned další den se moje tělo rozhodlo, že nepřijme takto hladký přechod na indické pokrmy a dalších pár dní je začalo odmítat. Tehdy mě zachránilo, že byla zrovna sezóna ananasu, manga a datlí, a toto ovoce se na pár dní stalo mým hlavním zdrojem energie.“

*„**Zatímco** bohatí čeští rodiče poskytují škole sponzorské dary, do naší školy Jivon Jyoti chudé děti někdy přinesou ananas, kokosový ořech nebo taky živou kachnu.*

***Zatímco** v českých školních jídelnách pracují aspoň vyučení zaměstnanci, naše kuchařka půjde příští rok do sedmičky (je jí ale 18 let).*

***Zatímco** v českých školách se závěrečné testy archivují, u nás se do nich dětem servíruje hrachová kaše.*

***Zatímco** v české škole jsou fyzické tresty zakázány, v naší škole mi jednou druhačky samy od sebe přinesly rákosku, abych ve třídě zjednal pořádek.*

***Zatímco** v české škole má každá třída samostatnou místnost, naše učebny jsou oddělené jen nízkou zdí. Při výuce ve třetí třídě tak překřikuji učitele ve druhé a čtvrté třídě, kteří zase překřikují svoje žáky.*

***Zatímco** ředitel v české škole má vždy mnoho let zkušeností s výukou, náš ředitel nikdy pravidelně neučil.*

***Zatímco** české děti jsou rády, když je učitel ‚pustí dřív‘, naši prvňáci předčasný konec hodiny rezolutně odmítli, protože neslyšeli zazvonit zvon.*

***Zatímco** českým deváťákům bývá kolem 15 let, nejstaršímu desáťákovi v druhé naší škole je čtyřiadvacet.*

***Zatímco** české děti se dozví, že nulou dělit nelze, v indické učebnici matematiky si naši žáci sice mohou přečíst totéž, ovšem o řádek níže vidí, že 14 : 0 = 0.*

***Zatímco** české děti se občas vytahují, kdo má „nejznačkovější“ boty, některé naše děti chodí do školy bosy.“*

Cyril Vojtěšek, *dobrovolník v Golaghatu, srpen 2011 – srpen 2012*

BULHARSKO

- Je **1,4× větší** než ČR a má o **1/3 méně obyvatel**.
- Mluví se zde **bulharsky**, zčásti též romsky a turecky.
- Náboženství: 61 % křesťanů (59 % pravoslavných, 1 % protestantů, 1 % římských katolíků), 8 % muslimů.
- Je zde **6 salesiánů**.
- Pomáhalo zde již **51 českých salesiánských dobrovolníků**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Centrum dětí a mládeže Oazis, Kazanlak
Salesiánské středisko Oazis nabízí vzdělávací a volnočasové aktivity pro děti a mládež: oratoř se sportovním i herním vybavením, zájmové kroužky, turnaje a výlety. Ve středisku je také internát převážně pro romské chlapce. Salesiáni pořádají také pravidelná setkání, víkendové akce a letní tábory pro děti a mládež z celého Bulharska nebo vzdělávací a formační víkendy pro dobrovolníky z širokého okolí, pracují s dětmi a mládeží.

Stará Zagora
Salesiánské středisko je situováno na kraji romské čtvrti (tzv. machaly). Cílovou skupinou jsou romské děti a mládež, ve středisku se vyučuje katechismus, pomáhá se s přípravou do školy a pořádají se volnočasové aktivity.

Hanka Krusberská, Stará Zagora

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Vedou zájmové kroužky (hudební nástroje, rukodělné činnosti, jazyky, informatika).
- Doučují a pracují v oratoři.
- Připravují víkendové akce a tábory.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Doučování bylo jednou ze základních aktivit, kterých jsem se s dětmi účastnila. Ale doučovat děti v cizím jazyce, a navíc když se píše azbukou, není zpočátku snadné. Zvláště pak, když v bulharském jazyce některé české výrazy znamenají něco zcela jiného. Tak například když řeknete dítěti „piš“, chtěje po něm, aby psalo, začne se vám smát, protože to znamená „čůrej“. Povel „piš“ se řekne „piši“. A podobné je to u mnoha dalších slov.“

Markéta Obručová, *dobrovolnice ve Staré Zagoře, říjen 2010 – listopad 2011*

Velké srdce malého raubíře

„Jednoho dne jednoho mého malého romského přítele velmi udivilo až šokovalo to, že nejsem bohatá a že doma v Čechách nemám hromady peněz. Vůbec mě nenapadlo, co by tento původně lehce výchovný rozhovor mohl způsobit v jeho srdci. Následující dny jsem ho viděla, jak mluví s některými dalšími dětmi od nás z centra o tom, že jejich dobrovolnice Hanka je vlastně chudá a že by mi mohli posbírat nějaké peníze. Samozřejmě jsem se trošku zastyděla, že by se na mě začaly skládat naše děti, které samy nemají téměř nic. A s velkými díky jsem jim to zakázala. Leč to jsem ještě nevěděla nic o velikosti srdce malého raubíře. Za několik dní, když už polevila má ostražitost, ke mně přiběhly, oči zářící očekáváním, radostí a s lehkým zábleskem vítězství. Mám pro tebe dopis, musíš mi říct, jak se ti líbil, až ho otevřeš!“ Znělo to neobvykle, přesto jsem nečekala nic víc než obrázek nebo psaní, které jsem dostávala od našich dětí poměrně často. Jak jsem ale hleděla, když na mě z obálky, kromě tušeného obrázku, vypadlo ještě 80 stotinek. Což je v přepočtu jen asi našich 10 Kč, ale pro malého kluka z romské machaly je to neskutečné jmění. Navíc s láskou darované jeho chudé dobrovolnici z Čech. A jak to dopadlo? Dar jsem neodmítla, ale navrhla jsem svému malému dobrodinci, že přidám také nějaké své peníze a budeme si společně spořit na něco dobrého pro oba dva.“

Hanka Krusberská, *dobrovolnice ve Staré Zagoře, říjen 2011 – srpen 2012*

ČESKÁ REPUBLIKA

- Je **7× menší** než Francie (ČR má 79 000 km^2), má **2× více obyvatel** než Belgie (10,5 milionu obyvatel).
- Jazyk je srozumitelný.
- Náboženství: 35 % ateistů, 20 % věřících (10 % římských katolíků), 45 % obyvatel vyznání neudává.
- Je zde kolem **150 salesiánů**.
- Pomáhalo zde již **13 salesiánských dlouhodobých dobrovolníků**.

Kamil Břinek, Brno

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

V různých salesiánských střediscích

- Většina z nich je zaměřena na volnočasové aktivity pro děti a mládež, včetně nízkoprahových zařízení. Některé z domů se orientují převážně na romské etnikum.
- Salesiánské středisko mládeže v Praze–Kobylisích, Salesiánský klub mládeže ve Zlíně, Dům Ignáce Stuchlého ve Fryštáku a další ze salesiánských domů v ČR.

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Doučují a vedou zájmové kroužky (sport, hudba…).
- Pořádají volnočasové aktivity.
- Starají se o údržbu a vedou administrativu.
- Vykonávají manuální práce.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Moje vnitřní touha směřovala už dlouho jít někam na misie. Jelikož neumím žádný cizí jazyk, byl jsem rád, že mi salesiáni dali možnost pracovat v Brně. Moc se mi líbí, že se tady dává prostor na vyjádření názoru. Třeba i pětiletý fotbalista má možnost říct svoje pocity. Nestojí to tady na nejlepších výkonech a sportovcích, ale máme možnost se navzájem obohatit a respektovat. A že i když nejsem zrovna šikovný v tom, co dělám, ostatní jsou mi nápomocni a přijímají mě takového, jaký jsem. Díky salesiánům za hezké prožívání dobrovolné služby a všem, se kterými jsem měl možnost se potkat.“

Kamil Břinek, *dobrovolník v Brně, září 2012 – červen 2013*

„Jedním z mých úkolů byla přítomnost a pomoc v nízkoprahovém klubu pro mládež do 26 let. Hlavním úkolem bylo povídání si s nimi. Zde jsem měl ze začátku problémy najít společné téma s návštěvníky klubu. O to větší radost byla, když se mi to postupem času zadařilo (nejčastěji nad kuleční-kem, pingpongovým stolem nebo na baru). Pro řešení vážnějších životních situací v rodině či práci tu však byli lidé povolanější…“

„Od této zkušenosti v Plzni chápu, že dobrovolnictví nefunguje jen mezi černoušky v Africe a že i tady, v naší krajině, za kopcem, to může být krásná a obohacující zkušenost.“

Jan Žák, *dobrovolník v Plzni, listopad 2011 – červen 2012*

NĚMECKO

- Je **5× větší** než ČR a má **8× více obyvatel**.
- Vedle **němčiny** se zde lokálně používá dánština, fríština a lužická srbština.
- Náboženství: 59 % křesťanů (30 % římských katolíků, 29 % protestantů), 2 % muslimů.
- Je zde kolem **290 salesiánů**.
- Pomáhalo zde již **6 českých salesiánských dobrovolníků**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Don Bosco Zentrum, Regensburg
Hlavním posláním centra je podpořit mladé lidi v období přechodu mezi ukončením školy a vstupem do „světa pracovních povinností“. Cílovými skupinami jsou lidé mezi 12 a 27 lety s osobním, sociálním či jiným znevýhodněním, kteří potřebují zvláštní sociálně–pedagogické doprovázení.

Salesiánské vzdělávací zařízení Berufsbildungswerk Waldwinkel, Aschau am Inn
Středisko je určené k pracovní a společenské rehabilitaci mladých lidí s handicapem. Nabízí učňovské obory jako dřevařství, potravinářství nebo elektrotechniku. Hlavním cílem je přispět k rozvoji mladých lidí, aby byli schopni co největší samostatnosti.

Centrum pro mládež Aktionszentre, ubytovna pro mladé Jugend Herberge, Benediktbeuern
Benediktbeuern je vesnice v předhůří Alp na jihu Bavorska. Dobrovolníci se zde zapojují do salesiánského díla pro mladé lidi zejména ve věku 14 až 19 let.

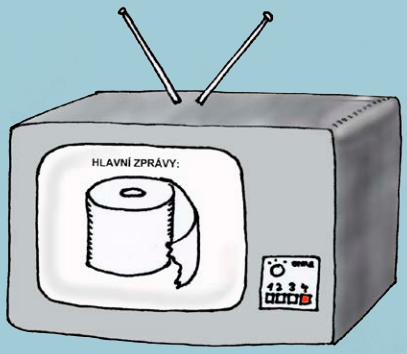

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Věnují se osobní asistenci během workshopů a kurzů.
- Podporují pedagogické aktivity pro mladé lidi.
- Doučují a dohlíží při večerním studiu na internátu.
- Zařizují ubytování v kolektivu mládeže.
- Vymýšlí program pro mládež.
- Vedou administrativu.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Salesiáni si kladou za cíl doprovázet mladé lidi na jejich cestě k dospělosti a k Bohu. A to je hlavním cílem i zde. V Aktionszentru se k tomu používá tzv. zážitková pedagogika. V rámci třídenních kurzů, tzv. orientačních dnů, kterých se účastní převážně třídní kolektivy, si klademe za cíl následující: naučit děti, nebo spíš mládež, pracovat v kolektivu, přimět je popřemýšlet o svém životě a budoucnosti, ujasnit si životní hodnoty. Staví se tu před otázky týkající se sexuality a osobnosti člověka a vztahu k Bohu, a ještě mnohem víc. A při tom všem je ještě potřeba si užít srandu, bez toho to nejde. Děti jsou po celou dobu doprovázeny tzv. referentem (vedoucím kurzu), který je většinou jeden, někdy dva. Já jsem většinou ten druhý. Kurzy probíhají od pondělí do středy a od středy do pátku. Pět až osm tříd po 20 až 30 lidech týden za týdnem celý rok. S výjimkou prázdnin. Ale to tu probíhají zase jiné akce.“

„No a druhá příhoda, stejně „vtipná“, nastala, když se mě moji místní spolupracovníci ptali, jestli už v České republice máme také barevné televize. Já říkám, že už dlouho, ale že toaletní papír máme teprve od minulého roku.“

Thomas Strohbach, *dobrovolník v Benediktbeuern, září 2012 – srpen 2013*

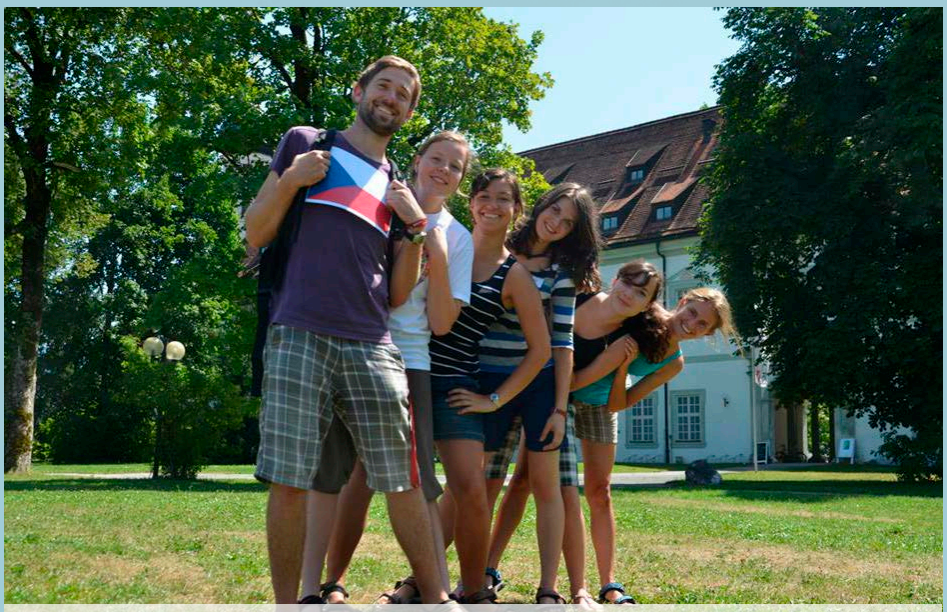

Thomas Strohbach, Benediktbeuern

SLOVENSKO

- Je téměř **2× menší** než ČR a má téměř **2× méně obyvatel**.
- Po **slovenštině** je druhým nejpoužívanějším jazykem maďarština.
- Náboženství: 65 % římských katolíků, 7 % protestantů, 2 % pravoslavných, 13 % ateistů.
- Je zde kolem **210 salesiánů**.
- Pomáhala zde zatím jen **1 česká salesiánská dobrovolnice**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Sídliště Luník IX, Košice
Sídliště, které je součástí města Košice. Obyvatelé jsou z 99 % Romové.

Markéta Krejčová, Luník

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Doučují a vyučují hudební nástroje.
- Zaměřují se na práci s romskou mládeží.
- Pořádají volnočasové aktivity.
- Vykonávají domácí práce.

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Za svůj největší úkol považuji to, že jsem se musela naučit na tomto sídlišti žít. Neustálý hluk. Venku na ulici stále spousta lidí, skoro nikdo netráví čas zavřený sám doma. Ale čím déle jsem na Luníku žila, tím radši jsem trávila čas na ulici. Málokdy jsem se cítila v ohrožení. Krátké přesuny mi zabíraly pořád víc času, když jsem se musela s každým, kdo mě oslovil, aspoň na chvíli zastavit, vyslechnout si ho, popovídat si s ním.

Některé obyvatele možná vůbec nezajímalo, co tam děláme, někteří s námi spolupracovali, jiné jsme svou přítomností možná dráždili.“

„Protikladné pocity přinášel i život s komunitou salesiánů a s dobrovolníky. Na jednu stranu to byli lidé, kteří se mnou trávili každý den, věděli prakticky o všem, co dělám, co prožívám, jaké jsou s dětmi trable, takže jsem věděla, že k nim (k některým víc, k některým míň) můžu být naprosto otevřená, že mě vyslechnou, že mi budou rozumět, že mi budou umět poradit… Na druhou stranu mě tohle intenzivní ‚spolužití‘ někdy neskutečně vyčerpávalo, a když mě naštvali všichni zároveň, neměla jsem se už komu jít vypovídat. Pak čekaly venku děti s doslova otevřenou náručí. Měly hrozně rády fyzický kontakt. Jejich objetí mi vždycky dobilo baterky.

Jediným rizikem objímání bylo to, že se daly chytnout vši nebo blechy. Nevím, jakým způsobem jsem to udělala, ale ani jedno mě za celou dobu nepotkalo. Snad na žádném jiném místě se mi nestalo, že bych se vracela po víc než roce a mávalo na mě a vítalo mě tolik lidí.“

Markéta Krejčová, *dobrovolnice v Luníku, únor – září 2011*

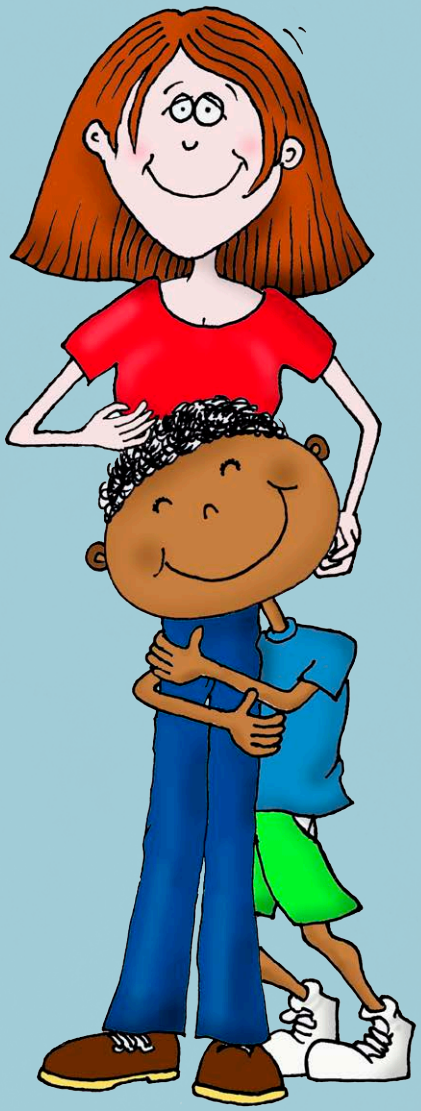

VELKÁ BRITÁNIE

- Je **3, 5× větší** než ČR a má **6× více obyvatel**.
- Mluví se zde **anglicky**, velšsky a v některých částech Skotska i gaelsky.
- Je zde 72 % křesťanů, 3 % muslimů, 1 % hinduistů.
- Je zde kolem **80 salesiánů**.
- Pomáhaly zde již **2 české salesiánské dobrovolnice**.

KDE ZDE POMÁHAJÍ NAŠI DOBROVOLNÍCI?

Formační dům Savio House, Bollington

Bollington je vesnice ve střední Anglii, místní ho nazývají „šťastným údolím“. Dobrovolníci zde žijí a pracují v salesiánském formačním domě pro mládež.

CO DOBROVOLNÍCI DĚLAJÍ?

- Mají na starosti aktivity ve formačním domě.
- Starají se o třídenní školní pobyty – připravují témata a hry, doprovází mladé či vedou modlitby.

Marie Dvořáková, Bollington

Z DOPISŮ NAŠICH DOBROVOLNÍKŮ

„Prioritou Savio House je práce s mládeží. Skupina mladých se většinou již zná – jsou to totiž školní pobyty, ale tady tento třídenní pobyt jim pomůže více znát sebe, ostatní, uvědomit si hodnoty života, náboženství, rodiny, stanovit si priority, sdílet se, modlit se…“

„Práce je rozmanitá, zajímavá a inspirující. Názory mladých mě kolikrát naprosto dostanou. Sdílení, které děláme v malých skupinách minimálně jednou za třídenní pobyt, je obohacující, a jak jsem již řekla, inspirující. Otevírá mi to oči a nutí přemýšlet o životních hodnotách a názorech znovu a znovu.“

„Jako první šok mi Anglie připravila řízení vlevo. Dívala jsem se na auta míjející autobusovou zastávku a zpozorovala jsem řidiče, který usínal! Mikrospánek za volantem! Začala jsem si uvědomovat, jaké nebezpečí hrozí všem okolo, a začala rychle přemýšlet, co pro to můžu udělat. Ale naštěstí dřív, než jsem začala jančit, mi došlo, že se zde jezdí na druhé straně, a tím pádem usínající osobou není řidič, ale spolujezdec… Pak už jsem se jenom párkrát vyděsila, když můj autobus zahnul do protisměru nebo třeba jel kruhový objezd naopak…“

Marie Dvořáková, *dobrovolnice v Bollingtonu, září 2012 – červenec 2013*

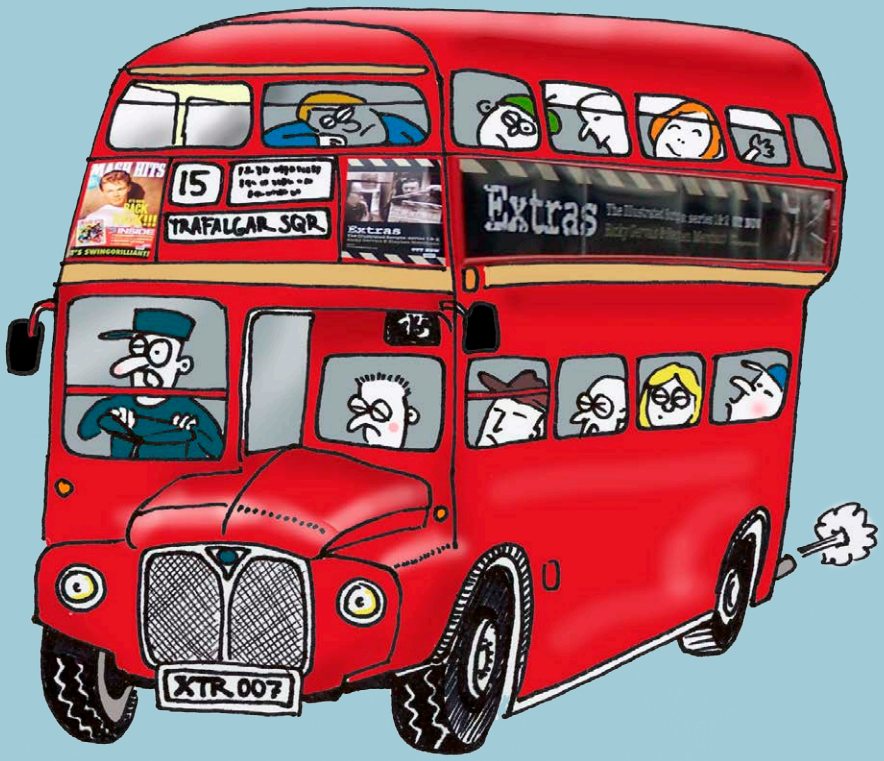

JAK MŮŽETE POMOCI

Adopce nablízko už vyslala přes 130 dobrovolníků. Ti by ale nemohli být vysláni bez lidí, kteří je podpořili. Pojďte je s námi podporovat také!

JAK POMŮŽE JEDINÝ DAR

Vyberte si podporu, která vás bude těšit.

- 20 dolarů (400 Kč) – dva dny dobrovolníka v Africe.
- 700 rupií (260 Kč) – měsíc života dítěte v internátu v Golaghatu (Indie).
- 50 000 konžských franků (980 Kč) – snídaně na týden pro 90 dětí v internátu v Bakanja (DR Kongo).

Využijte online formulář pro přislíbení daru na:

WWW.ADOPCENABLIZKO.CZ

Zjednodušíte nám tak jejich správu.

Číslo účtu pro dary: 2000044192/2010.

POMÁHEJTE S NÁMI PRAVIDELNĚ

Staňte se členem klubu přátel na www.adopcenablizko.cz!

- Zprostředkujete bezprostřední pomoc těm nejpotřebnějším dětem a mladým lidem.
- Umožníte mladým dobrovolníkům poznávat sami sebe a svět.
- Budete mít radost ze smysluplného daru.
- Díky pravidelným dopisům můžete zblízka sledovat, co dobrovolníci přímo v terénu dělají.
- Dozvíte se o přednáškách a kulturních večerech našich dobrovolníků a budete tak s nimi objevovat svět.
- Na každoročním setkání si budete moci s dobrovolníky osobně popovídat o tom, co zažili a co dokázali.
- Pomůžete nám rozvíjet velké společné dílo.

PODĚKOVÁNÍ

Jménem všech dobrovolníků a dětí, kterým skrze dobrovolníky pomáháme:

БЛАГОДАРЯ ВИ

AKSANTI

MAITA ZVENYU

SIYABONGA

धन्यवाद

GRACIAS

TWATÔTELA

DANKE

ĎAKUJEME

THANK YOU

OČIMA DOBROVOLNÍKŮ

„Můj desetiměsíční pobyt v Kongu byl pro mě velkou zkušeností. Ale to nejdůležitější je, že to má smysl! Má smysl jezdit do Afriky a učit malá „Afričančata“ číst a psát, protože jedině tak je možné něco na tom neblahém africkém osudu změnit.“

Z dopisu Markéty Lengálové, dobrovolnice **Adopce nablízko**.

Ano, má to smysl. Největším důkazem smyslu dobrovolnické činnosti projektu Adopce nablízko jsou sami dobrovolníci, kteří pomáhají s dětmi ulice v konžském Lubumbashi, se ztroskotanými utečenci v mexickém Nogales, s negramotnými dětmi z indického Golaghatu, s mladými Romy v bulharské Staré Zagoře či s mládeží z nejistých rozpadlých rodin v naší republice.

V brožuře Očima dobrovolníků máme možnost nakouknout skrze jejich dopisy do tajů dálek, sociální problematiky, kulturní tématiky či se jen ponořit do světa dobrovolnictví.

I vy se můžete stát součástí tohoto díla. Tato publikace je určena jak těm, kteří by mohli věnovat část svého života opuštěným dětem, tak i těm, kteří nikam do světa odjet nemohou, ale rádi by dobrovolníky podpořili.

Adopce nablízko je rozvojový projekt **Salesiánské asociace Dona Boska** (SADBA). Školí a finančně podporuje dobrovolníky, kteří poté pomáhají, stejně jako salesiánští misionáři, v různých koutech světa. Celkem už bylo vysláno přes **130 dobrovolníků do 18 zemí světa**.

WWW.SADBA.ORG

WWW.ADOPCENABLIZKO.CZ

ADOPCE NABLÍZKO

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Salesiánská asociace Dona Boska SADBA

SALESIÁNI DONA BOSKA